

בעניין:

1. _____ איוב

ת.ז. _____, תושב מ.פ. אל ערוב, נפת חברון

2. **המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע.ר.**

ע"י ב"כ עוה"ד גיל גן-מור (מ.ר. 37962) ו/או יוסי וולפסון

(מ.ר. 26174) ו/או חוה מטרס-עירון (מ.ר. 35174) ו/או

סיגי בן-ארי (מ.ר. 37566) ו/או ענת קדרון (מ.ר. 37665)

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200

טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נ ג ד -

מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית

המשיב

עתירה למתן צו על תנאי

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיב והמורה לו לבוא וליתן טעם מדוע לא יאפשר את הוספת העותר 1 למרשם הממוחשב, ומדוע לא יאפשר להוציא לו תעודת זהות וכיבוד תעודה זו.

העותר 1 (להלן – **העותר**) נרשם לאחר לידתו על ידי אמו במרשם התושבים בשטחים, אולם עם בגרותו גילה כי הושמט בטעות מהמרשם הממוחשב. ההשמטה נעשתה עוד בתקופה בה נוהל המרשם על ידי המינהל האזרחי. עקב טעות זו מסרב המשיב להכיר היום בתושבותו של העותר.

בקשה לדיון מזורז

בית המשפט הנכבד מתבקש לקצוב מועדים קצרים לבירור העתירה. אכן עניינים של תיקון מרשם אינם מסוג העניינים אשר בדרך כלל מחייבים בירור במהירות, אולם בענייננו ישנן **נסיבות הומניטריות מיוחדות**, שחלקן התגלו רק לאחרונה:

א. בעתירה זו יוכח כי העותר נרשם לאחר לידתו במרשם, וכי הוא זכאי לכל הזכויות של תושב, לרבות קבלת תעודת זהות, אשר מאפשרת יציאה לחוץ לארץ וחזרה לגדה המערבית. הוכחת הטענה היא פשוטה, שכן לעותר יש **מסמכים ישראלים ברורים, הנושאים את שמו ומספר הזהות שניתן לו**.

ב. כל עוד לא מוסדר עניין המרשם, לא יכול העותר, כך הסתבר לאחרונה, לצאת לחוץ לארץ, מטעמים שאינם קשורים בו אלא ביחסים הבינלאומיים בין ישראל, הרשות הפלסטינית וירדן.

ג. העותר סובל משיתוק מוחי מאז היה ילד, אשר גורם לו לנכות וקשיי שמיעה. משפחתו של העותר נאלצה לחזור לירדן, והניתוק של העותר ממשפחתו מעמיד את העותר במצב של מצוקה נפשית קשה. בינתיים שוהה העותר אצל קרובי משפחה בגדה המערבית, ממתין להסדרת מעמדו.

ד. ההמתנה להסדרת מעמדו בגדה המערבית מתמשכת ומתמשכת והדבר הביא להידרדרות נוספת במצבו הנפשי והבריאותי.

ה. **לאור המסמכים הברורים והחד משמעיים שהציג העותר, מסמכים רשמיים של המשיב עצמו, אין הצדקה להמשיך את סבלו**, אף הסעד המבוקש אינו מנוגד למדיניות המשיב, או לאינטרסים ביטחוניים של המשיב, בסך הכל נדרש המשיב לתקן טעות, אשר מאמללת את העותר. דומה גם כי טובים הסיכויים להסדיר את העניין במהירות.

ו. המשיב מתעלם כבר תקופה ממושכת מבקשת העותרים, ולא טרח להשיב לבקשה לגופו של עניין **במשך 7 חודשים**.

לאור האמור מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיב להסביר את התנהלותו תוך זמן קצר.

התשתית העובדתית

הצדדים

1. העותר הוא פלסטיני בן 25, בן לאם פלסטינית, _____ **איוב** (ת.ז. _____) ואב ירדני, _____ **איוב** (דרכון ירדני _____). הוריו של העותר עברו לירדן בשנת 1978, והעותר נולד שם ביום 15.10.80.

העתק תעודת הלידה של העותר מצורף ומסומן ע/1.

2. מאז ילדותו סובל העותר משיתוק מוחי הגורם לו לנכות בחלק הגוף הימני התחתון וקשיי שמיעה.

העתקי שני מסמכים רפואיים מצורפים ומסומנים ע/2 ו-ע/3.

3. אמו של העותר שומרת מאז נישאה לבעלה על זיקתה לגדה המערבית, ואף רשמה את כל ילדיה, אחיו ואחיותיו של העותר, במרשם.

4. העותרת 2 (להלן – **המוקד להגנת הפרט או המוקד**) היא עמותה הפועלת לקידום זכויות האדם בשטחים.

5. המשיב מחזיק מטעם ישראל את שטח הגדה המערבית בתפיסה לוחמתית.

השמטת העותר מהמרשם

6. כאמור, נולד העותר בירדן, אולם זמן קצר לאחר לידתו נכנסה אמו לגדה המערבית ורשמה אותו במרשם, שנוהל על ידי המינהל האזרחי של המשיב. כך נהגה לגבי כל ילדיה. בספח תעודת הזהות של האם נרשם העותר בכתב יד, שלצד שמו מספר תעודת הזהות (____). חותמת של הלשכה למרשם אוכלוסין טבועה מעל הרישום.

יש לציין כי רישום בספח תעודת הזהות בכתב יד היה דבר שכיח בתקופת המינהל האזרחי. לעיתים חלק מהאחים לאותה משפחה נרשמו בצורה ממוחשבת, וחלקם האחר של האחים נרשמו באופן ידני, ושםם הוסף בכתב יד לספח, עם או בלי חותמת.

למשל, שתיים מאחיותיו של העותר, ____ (ילידת 1981) ו ____ (ילידת 1979), ואחיו של העותר ____ (יליד 1992), נרשמו גם הם בכתב יד וחרף זאת, כשהגיעו האחיות לגיל 16 הונפקה להם ללא קושי תעודת זהות ממוחשבת.

העתק תעודת הזהות של האם מצורף ומסומן ע/4.

7. בשנת 1993 נכנס העותר לגדה המערבית יחד עם אמו. ביציאתו מהגדה המערבית, ביום 2.8.93 קיבל העותר מהמינהל האזרחי של המשיב כרטיס יוצא, הנושא את שמו המלא ואת מספר תעודת הזהות שלו (הייתה זו הפעם הראשונה בה קיבל כרטיס יוצא משלו, לפני כן היה נכנס ויוצא מהגדה כנלווה לאמו).

כרטיס היוצא ניתן רק לתושבים פלסטינים רשומים, והוא מהווה אשרה לחזרתם לשטחים. עותק מכרטיס היוצא נשמר תמיד על ידי המשיב בגשר אלנבי.

העתק כרטיס היוצא של העותר מצורף ומסומן ע/5.

8. ביום 12.6.04 נכנס העותר לגדה המערבית באמצעות אותו "כרטיס יוצא". בית המשפט הנכבד וודאי מודע לכך שמזה חמש שנים לא ניתנים רישיונות ביקור ל"זרים" אלא לתושבים פלסטינים רשומים בלבד, באמצעות תעודות זהות ו"כרטיס יוצא".

9. עם כניסתם לגדה המערבית, הלכו בני המשפחה למשרד הפנים הפלסטיני בבקשה להוציא תעודות זהות לילדים שעברו את גיל 16, לרבות העותר. אחיו של העותר קיבלו את תעודות הזהות כמבוקש, אולם בעניין העותר נמסר, כי שמו אינו מופיע במרשם הממוחשב, ועל כן לא ניתן להוציא לו תעודת זהות, שכן ישראל לא תכיר בתעודה זו ולא תאפשר את הוצאתה.

10. משפחת העותר סברה כי מדובר בעניין פשוט ושהפתרון יגיע במהרה. כעבור תקופה מסוימת חזרו בני המשפחה לירדן והעותר נשאר בבית קרוביו בגדה. כך או כך, יציאתו מהגדה המערבית אינה אפשרית כלל כרגע, שכן כל עוד לא מוסדר עניין הרישום, לא יוכל לקבל דרכון, וכל עוד לא יקבל דרכון, לא יתאפשר מעברו.

11. לאחר שהבינו בני המשפחה כי עמדת המשיב לא תשתנה פנו למוקד להגנת הפרט. ביום 9.3.05 כתב המוקד ליועמ"ש המשיב מכתב ובו דרישה לתקן את המרשם, תוך דגש על הנסיבות ההומניטריות המיוחדות.

העתק המכתב מיום 9.3.05 מצורף ומסומן ע/6.

12. ביום 9.5.05 נשלחה תזכורת ליועמ"ש המשיב.

העתק המכתב מיום 9.5.05 מצורף ומסומן ע/7.

ביום 17.5.05 כתב יועמ"ש המשיב כי הנושא בבדיקה.

העתק המכתב מיום 17.5.05 מצורף ומסומן ע/8.

13. עברו חלפו שלושה חודשים אך תשובה אין. מאידך, מצבו של העותר השתנה. כפי שמצוין בבקשה לדיון מזורז, מצבו הנפשי של העותר התדרדר והוא זקוק בצורה מיידית לקרבתם של בני משפחתו. כמו כן, הוברר לעותר באופן סופי כי לא יוכל לצאת לירדן בטרם יוסדר רישומו במרשם.

14. לאור זאת, ביום 31.8.05 כתב המוקד מכתב נוסף ליועמ"ש המשיב ובו עמד על הנסיבות ההומניטריות שמתעוררות ועל הצורך להחליט בדחיפות בעניינו ולתקן את הרישום במרשם.

העתק המכתב מיום 31.8.05 מצורף ומסומן ע/9.

עוד יצוין, מעבר לנדרש, כי פתרון עניינו של העותר אינו כרוך בהתפתחות המו"מ או הסוגיות המדיניות שעל הפרק. מדובר בעניין טכני במהותו וייחודי. חשוב להוסיף גם, כי יש תקדימים של תיקון שגיאות במרשם הממוחשב (תקדימים אשר אינם קשורים כלל לפתרון סוגיית האחמ"ש או רישום מאוחר וכיוצא באלו). למשל, אישה אחרת שטופלה על ידי המוקד, גב' _____ אבו עלי, קיבלה באפריל 2005 תעודת זהות, בגיל 25, לאחר שהוברר והוכח כי שמה נשמט מהמרשם הממוחשב.

העתק מכתב ששלח המוקד בעניינה מיום 19.10.04 מצורף ומסומן ע/10.

העתק מכתב התשובה מיום 24.11.04 מצורף ומסומן ע/11.

15. עד יום הגשת עתירה זו, לא ניתן כל מענה. למעשה, מעולם לא ניתן לעותרים כל נימוק לגופו של עניין מדוע לא יתוקן המרשם. מכאן העתירה.

הטיעון המשפטי

16. הטיעון המשפטי בענייננו הוא פשוט למדי – כאשר רשות מינהלית מבצעת טעות, ומועמדת על טעותה – עליה לתקן את הטעות ולהחזיר את המצב לקדמותו. המשיב היה אמון על המינהל האזרחי ועל המרשם עת נעשתה ההשמטה של העותר מהמרשם הממוחשב, והמרשם

הממוחשב הועבר כך לרשות הפלסטינית על פי הסכם הביניים. יחד עם זאת, המשיב שולט שליטה מהותית במרשם גם היום, שכן הוא אינו מכבד רישומים שאינם בהסכמתו ועל כן הרשות הפלסטינית אינה מעדכנת את המרשם בלי אישור ישראלי. במיוחד נכון הדבר לגבי הנפקת תעודות זהות ותיקון טעויות במרשם.

17. אין כל ספק, כי העותר הוא תושב רשום בשטחים, אחרת לא היה נרשם בספח של אמו, אחרת לא היה מקבל מספר תעודת זהות, אחרת לא היה מונפק לו כרטיס יוצא, אחרת לא היו נותנים לו להיכנס לשטחים ביוני 2004.

18. ההוכחות שהציגו העותרים הן כה חד משמעיות וברורות שדי בהן כדי לתקן את הטעות ולהחזיר את העותר למרשם, ולאפשר לו לקבל תעודת זהות ודרכון, על מנת שיוכל להמשיך בשגרת חייו. ואם לא די בכך, הרי שהמקרה שלפנינו אף לא מעלה כל חשד הדרוש בירור מיוחד, שכן אמו של העותר פלסטינית ואחיו ואחיותיו של העותר רשומים במרשם הפלסטיני.

19. למען הסר ספק נשוב ונדגיש כי העותר אינו מבקש מעמד בשטחים. בקשתו היחידה היא, שהמעמד שכבר יש לו כדין, יוכר על ידי המשיב, וכי הטעות שבהשמטתו מהמרשם הממוחשב תתוקן. כאמור, תיקוני מרשם נעשו על ידי המשיב בעבר, וגם השנה, בלא כל קשר לסוגיות רחבות יותר של קבלת מעמד בשטחים (אחמ"ש, רישום מאוחר וכיוצא באלו).

אי המענה מצד המשיב

20. המשיב מתעלם מבקשות משפחת העותר מאז יוני 2004, והוא ממשיך להתעלם גם מבקשות המוקד להגנת הפרט מאז מרץ 2005 ועד יום הגשת עתירה זו, וזאת על אף המסמכים הברורים שהוצגו על ידי העותרים והפתרון הפשוט לבעיה.

21. התנהלות זו היא התנהלות בלתי תקינה, בלשון המעטה. היא מהווה הפרה של זכויות מהותיות, שכן היא מחייבת את הפונה לפנות לערכאות שיפוטיות כתנאי למימוש זכויותיו הבסיסיות. בית המשפט אינו נועד לשמש כ"סניף משנה" של המשיב שתפקידו לחייב את המשיב להשיב לפניות (ר' והשווה עת"מ (מחוזי י-ם) 769/04 אמינה נ' שר הפנים, השופט אוקון, פס"ד מיום 14.10.04). בית המשפט הנכבד משמש לביקורת שיפוטית על החלטות המשיב ועל נימוקיו. לא ניתן להשלים עם מצב שרק עתירה לבג"צ תוביל למענה לבקשות, וכי מי שלא עולה בידו לקבל ייצוג משפטי, ולגייס את המשאבים הדרושים – זכויותיו יירמסו:

חובתו של בית המשפט היא לדאוג לעיגון עיקרון השירות, והכפפתן רשויות המדינה אליו. עיקרון זה מחייב את בית המשפט למנוע התמשכות מיותרת של הליכים על חשבונם של מקבלי השירות. עקרון זה מחייב גישה רצינית לפניות הפרט, מניעת התעמרות, הטמעת ערכי שוויון, ושירות זכויות יתר של בעלי כוח שלטוני או כוח אחר. זכויות הפרט אינן מסתיימות במתן הצהרות חגיגיות. זכויות הפרט הן חומר של יום יום. אם הזכויות לא יעמדו במבחן המעשה, הן יהפכו עד מהרה למטבעות שחוקים המוטלים הלך ושוב, תוך יצירת אשליה

חולפת של כיבוד זכויות, המתפוגגות בשל מחסומים בירוקרטיים בלתי עבירים, המוצבים על כל צעד ושעל (פרשת אמינה הנ"ל).

22. ואכן, טעויות קורות, אולם חוסר הנכונות של המשיב לתקן מעמיד כבר תקופה ממושכת את העותר בסיטואציה קשה מבחינה הומניטרית, ופגיעה ממושכת בזכויותיו. העותר למעשה "תקוע" בגדה המערבית עד להסדרת מעמדו, נטול יכולת לצאת מהגדה המערבית. אמו של העותר באה לבקרו בגדה המערבית, אך אביו הירדני אינו מורשה להיכנס לגדה המערבית ועל כן נכפית עליהם פרידה כבר תקופה ממושכת. העותר הוא, כאמור, אדם עם מוגבלות, והניתוק הארוך מבני משפחתו הקרובים מביא להידרדרות במצבו הנפשי והבריאותי. פגיעה מתמשכת זו הייתה יכולה להימנע לו רק היה המשיב עונה לפניות העותר ומתקן את הטעות שעשה, טעות אשר מוכחת במסמכים ברורים של המשיב עצמו.

23. העותרים שומרים לעצמם את הזכות להשיב לכל טענה שתועלה לראשונה לאחר הגשת העתירה.

עתירה זו נתמכת בתצהיר שנחתם בפני עו"ד בגדה המערבית ונשלח לח"מ בפקס, בתיאום טלפוני. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל תצהיר זה, ואת ייפוי הכוח שאף הוא ניתן בפקס, בהתחשב בקשיים האובייקטיביים בנוגע למפגש בין העותר לבין בא כוחו.

לאור כל האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי כמבוקש, ולאחר שמיעת תשובת המשיב, להפכו לצו מוחלט. כמו כן מתבקש בית המשפט להשית על המשיב את הוצאות העותרים ושכ"ט עו"ד.